

Behandlingsrettede helseregistre

Forsvarlig behandling krever at nødvendige opplysninger enkelt og effektivt gjøres tilgjengelig for rett person til rett tid, mener Legeforeningen.

– Det er sentralt at regelverket og de tekniske løsninger legger til rette for dette, skriver Legeforeningen i et høringssvar til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). Departementet har fremmet forslag om endringer i helseregisterloven (1) og helsepersonelloven (2), samt en ny forskrift om informasjonssikkerhet og tilgang til helseopplysninger i behandlingsrettede helseregistre. Forslaget er ledd i den større samhandlingsreformen. Formålet med forslagene er å fjerne regelverksmessige hindre for effektiv og trygg kommunikasjon av pasientopplysninger i helsetjenesten.

HOD viser til at helsesektoren er informasjonssensitiv, og at stadig større del av informasjonen er digitalisert. Dette åpner for nye måter å registrere, lagre, sammenstille og tilgjengeliggjøre informasjonen. Videre skjer det en utvikling i helsesektoren med nye undersøkelses- og behandlingsmetoder, samt økende spesialisering. Pasientene behandles av et sett av samarbeidende personell, også på tvers av virksomheter. Departementet mener at det eksisterende regelverk er til hinder for den helsefaglige, organisatoriske og teknologiske utviklingen.

Riktig balanse

God samhandling om pasienten er avhengig av god flyt av nødvendige helseopplysninger, mener Legeforeningen. Pasientopplysningene må følge de ulike leddene i behandlingsskjeden knyttet til den enkelte pasient. Med økt spesialisering og funksjonsfordeling betyr dette at det vil være et økende behov for utveksling av pasientopplysninger på tvers av virksomheter.

Bruken av informasjonsteknologi, herunder elektronisk pasientjournal, innebærer en rekke muligheter til bedre og tryggere pasientbehandling innen helsevesenet. Dette gjelder både i, og mellom, helseforetak og andre virksomheter. Samtidig innebærer denne teknologiske utviklingen nye utfordringer med hensyn til ivaretagelse av taushetsplikten og personvernet. Det er avgjørende å finne riktig balanse mellom rask tilgang til de nødvendige opplysningene, og personvern hensyn, understreker Legeforeningen i høringssvaret.

Dagens regelverk er ikke et hinder

I dagens situasjon fungerer ikke systemene for informasjonstilgang og -utveksling i tilstrekkelig grad. Legeforeningen mener det er nødvendig å tilrettelegge for elektronisk meldingsutveksling mellom helseforetak og mellom helseforetak og andre

aktører i helsetjenesten, som fastleger og avtalespesialister. Etter Legeforeningens oppfatning er det ikke dagens regelverk som er til hinder for at dette skal fungere bedre.

Departementets forslag til regelverksendringer, innebærer et system der helsepersonell skal få direkte elektronisk tilgang til helseopplysninger, enten det er innenfor virksomheten, eller på tvers av virksomheter. Forutsetningen for tilgang på tvers er imidlertid at virksomhetene har inngått avtale om dette. I tillegg foreslås det en hjemmel for etablering av virksomhetsovergrepene behandlingsrettede helseregistre. Legeforeningen er enig i formålet, men har innvendinger til utformingen av flere av departementets forslag. Det følger av forslaget at reglene om taushetsplikt ligger fast, og at disse danner rammen for den tilgang som skal kunne gis i EPJ-systemet (elektronisk pasientjournal). Et av Legeforeningens hovedankepunkt er at det ikke klart fremgår av forslagene hvordan man skal sikre dette. Særlig er spørsmålet om hva som konkret skal til for å utløse tilgangen til en pasients elektroniske pasientjournal uavklart.

Legeforeningen støtter ikke departementets lovforslag som gir hjemmel for virksomhetsovergrepene behandlingsrettede helseregistre. Opprettelsen av slike registre krever en langt mer grundig og gjennomgående vurdering enn den departementet har gitt i høringsnotatet. Informasjonsteknologi åpner for tilgang til sensitive pasientopplysninger for langt flere personer enn tidligere. Det er kritisk for tilliten til helsetjenesten på sikt at pasientene har trygghet for at ikke uvedkommende får adgang til helseopplysninger. Det er det enkelte helsepersonell som har en personlig taushetsplikt. I jo større grad det åpnes for direkte tilgang til opplysninger uten kontroll fra den som har nedtegnet opplysningene, i desto større grad utvannes taushetsplikten.

Les høringsnotatet og høringsbrevet på: www.legeforeningen.no/?id=150515

Hanne B. Riise-Hanssen

hanne.riise-hanssen@legeforeningen.no
Forhandlings- og helsevernsavdelingen

Litteratur

1. Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven). 18. mai 2001 nr. 24.
2. Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven). 2. juli 1999 nr. 64.

Arbeidsgrupper for utvikling av prioriteringsveiledere

Fastlegene Else Nygård og Andreas Wedervang Resell er oppnevnt til arbeidsgrupper for utvikling av prioriteringsveiledere innen voksen- og barnehabilitering i regi av prosjektet *Riktige prioritering i spesialisthelsetjenesten*.

Hjemmerespiratorbehandling

Svein Høegh Henriksen, Norsk forening for allmennmedisin, er oppnevnt som representant for Legeforeningen i Helse- og omsorgsdepartementets arbeidsgruppe for utarbeidning av nasjonale faglige retningslinjer for hjemmerespiratorbehandling. Legeforeningen mener arbeidsgruppen bør ha en bred faglig sammensetning. Flere spesialister i lungemedisin er allerede oppnevnt fra andre instanser. Legeforeningen oppfordrer Norsk anestesilogisk forening, Norsk barnelegeforening og Norsk nevrologisk forening til å foreslå representanter, dersom disse ikke allerede er representert i arbeidsgruppen.

Supplerende oppnevninger

Det har vært behov for å foreta noen supplerende oppnevninger til en del verv som følge av at visepresident Bård Lilleeng trakk seg fra vervet 5.12. 2008.

Arne Refsum foreslås som nytt varamedlem i Akademikernes styre. Valg foretas av Akademikernes styre etter forslag fra valgkomiteen.

Arne Refsum foreslås som nytt styremedlem i Christiania Torv AS. Generalforsamlingen oppnevner.

Kjersti Baksaas-Aasen foreslås som ny representant i Pilotsykehusprosjektet

Kjersti Baksaas-Aasen oppnevnes som nytt styremedlem i styret for Soria Moria kurs- og konferansesenter.

Jon Helle oppnevnes som nytt medlem av forhandlingsutvalget for tariffområdet Spekter.

Arne Refsum oppnevnes som nytt medlem av 125-årsjubileumskomiteen.

Hege Gjessing oppnevnes som nytt delegasjonsmedlem til CPME.

Policynotat om migrasjon og legemangel i fattige land

Sentralstyret har sluttet seg til policynotatet om migrasjon og legemangel i fattige land. Utkast til notatet ble vedtatt sendt på høring i sentralstyremøtet 15.9. 2008. Samtlige innspill fra organisasjonsleddene var positive til notatet.

Les notatet her: www.legeforeningen.no/?id=150762